ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2024 елның 15 февралендә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2007, № 5, № 12 (I өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 4, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2017, № 27 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 55 (I өлеш); 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 48 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 81 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 6^1 статьяда:

а) 5 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы территориясендә «Хәрби хәл турында» 2002 елның 30 гыйнварындагы 1-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон белән хәрби хәл кертелгәндә, Татарстан Республикасы Рәисе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы территориясендә сайлаулар билгеләү хакында тәкъдим җибәрергә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларга карата – тавыш бирү көненә кадәр иң күбе 105 көн һәм кимендә 95 көн кала;

2) җирле үзидарә органнарына сайлауларга карата – тавыш бирү көненә кадәр иң күбе 95 көн һәм кимендә 85 көн кала.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 5^1 һәм 5^2 өлешләр өстәргә:

«5^1. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон

нигезендә, әлеге статьяның 5 өлешендә каралган төрле дәрәҗәдәге сайлауларда тавыш бирү көннәре берләштерелгән очракта, сайлауларны билгеләү хакындагы тәкъдим югарырак дәрәҗәдәге сайлаулар өчен билгеләнгән сроклар дәвамында җибәрелергә тиеш.

5^2. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 5 өлешендә каралган сайлаулар билгеләнгәннән соң Татарстан Республикасы территориясендә, Татарстан Республикасы территориясенең бер өлешендә хәрби хәл кертелгән очракта, хәрби хәл кертелгән территория шушы сайлау округына керә торган булса, Татарстан Республикасы Рәисе хәрби хәл кертелгән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тиешле сайлаулар үткәрү хакында тәкъдим җибәрергә хокуклы.»;

в) 6 өлештә «әлеге статьяның 5 өлешендә каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «әлеге статьяның 5 яисә 5^2 өлешендә каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча,» сүзләренә алмаштырырга;

г) 7 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 6 өлешендә каралган консультацияләр нәтиҗәсе буенча Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе, әлеге Кодексның 6 статьясындагы 5 өлешендә каралган срокларны исәпкә алып, тиешле сайлауларны билгеләү хакында (шул исәптән сайлау гамәлләре срокларын кыскарту мөмкинлеге белән) яисә Татарстан Республикасы Рәисенең аларны билгеләү турында тәкъдимен кире кагу хакында карар кабул итә, ә әлеге статьяның 5^2 өлешендә каралган очракта хәрби хәл кертелгән Татарстан Республикасы территориясендә, Татарстан Республикасы территориясенең бер өлешендә сайлаулар үткәрү турында йә сайлаулар үткәрүнең мөмкин булмавы хакында кичекмәстән карар кабул итә.»;

д) 8 өлештә «, әлеге статьяның 7 өлешендә һәм әлеге Кодексның 6 статьясындагы 5 өлешендә билгеләнгән срокларны истә тотып,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 9 өлештә «үткәрү турындагы» сүзләрен «билгеләү (үткәрү) турындагы» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 10 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 8 өлеше нигезендә сайлаулар билгеләнгәннән соң йә әлеге статьяның 5^2 өлеше нигезендә аларны үткәрү хакында карар кабул ителгәннән соң сайлауларны әзерләү һәм үткәрү гражданнарның гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырса, тиешле сайлаулар Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе карары белән кичектерелә, ул бу хакта кичекмәстән Россия Федерациясе Президентына хәбәр итә.»;

з) 11 өлештә «кичектереп тору» сүзләреннән соң «(туктатып тору)» сүзләрен өстәргә, «5 – 8 өлешләрендә» сүзләрен «5^2 – 8 өлешләрендә» сүзләренә алмаштырырга;

2) 10 статьяның 4 өлешендә «закон» сүзен «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон» сүзләренә алмаштырырга;

3) 16 статьяның 6 өлешендә «Әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә төзелгән участок комиссиясенең вәкаләтләр чоры шул комиссия катнаша торган» сүзләрен «Әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә төзелгән участок комиссиясенең вәкаләтләр чоры якындагы сайлауларны билгеләү өчен «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 10 статьясындагы 2, 3 һәм 7 пунктларында каралган срокларда шул комиссия катнаша торган» сүзләренә алмаштырырга;

4) 17 статьяда:

а) 7 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

б) 15 өлештә «4 – 7 һәм 10 өлешләрендә» сүзләрен «4 һәм 10 өлешләрендә» сүзләренә алмаштырырга;

5) 18 статьяның 16 өлешенә түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзасына, әлеге өлешнең беренче абзацында каралган түләүләрдән тыш, сайлауларны әзерләү һәм үткәрү буенча сайлау комиссиясендә эшләгән өчен «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 57 статьясындагы 3^1 пункты нигезендә бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән хезмәткә өстәмә түләү (бүләкләү) бирелергә мөмкин. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 57 статьясындагы 3^1 пункты нигезендә Татарстан Республикасы бюджетыннан бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән хезмәткә өстәмә түләүнең (бүләкләүнең) күләме һәм тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

6) 22 статьяга түбәндәге эчтәлекле 10 өлеш өстәргә:

«10. Хәрби частьларда төзелгән сайлау участокларындагы тавыш бирү урыннарында фотога һәм (яисә) видеога төшерү бары тик әлеге Кодексның 23 статьясындагы 3 өлеше нигезендә аккредитация узган массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре тарафыннан һәм тиешле хәрби часть командиры белән килештереп кенә рөхсәт ителә.»;

7) 24 статьяның 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

8) 33 статьяда:

а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлекле икенче – дүртенче абзацлар өстәргә:

«Дәүләт Советы депутатларын сайлауларны уздырганда, кандидатлар исемлеген күрсәткән сайлау берләшмәсе иң күбе 15 вәкаләтле вәкил билгеләп куярга хокуклы.

Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатларын сайлауларны уздырганда, кандидатлар исемлеген күрсәткән сайлау берләшмәсе иң күбе биш вәкаләтле вәкил билгеләп куярга хокуклы.

Кандидатлар исемлеген күрсәткән сайлау берләшмәсе вәкаләтле вәкилләрнең гомуми саныннан сайлау берләшмәсенең финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләрен билгеләп куярга тиеш.»;

б) 5 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Сайлау берләшмәсенең вәкаләтле вәкилләре сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә каралган карар нигезендә теркәлергә тиеш. Сайлау берләшмәсенең финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләре сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан әлеге статьяның 2 – 4 өлешләрендә каралган карар һәм нотариаль таныкланган ышанычнамә нигезендә һәм сайлау берләшмәсенең финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкиле граждан паспортын яисә аны алыштыручы документын күрсәтеп теркәлергә тиеш. Сайлау берләшмәсенең вәкаләтле вәкилләрен теркәү әлеге статьяның 2 – 4 өлешләрендә күрсәтелгән документлар кергән көннән алып биш көн эчендә гамәлгә ашырыла.»;

в) 6 өлештә «туктатырга хокуклы» сүзләрен «билгеләнгән тәртиптә туктатырга хокуклы» сүзләренә алмаштырырга;

9) 45 статьяның 6 өлешендәге икенче абзацында «Законда билгеләнгән срокта» сүзләрен «Әлеге Кодекста билгеләнгән срокта» сүзләренә алмаштырырга, «законда билгеләнгән срокта» сүзләрен «әлеге Кодекста билгеләнгән срокта» сүзләренә алмаштырырга;

10) 66 статьяда:

а) 4 өлештә «комиссияләр эшчәнлеген тәэмин итү» сүзләреннән соң «, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга ярдәм күрсәтү» сүзләрен өстәргә;

б) 12 өлештә «Сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга бәйле товарлар, эшләр яисә хезмәтләр күрсәтү сатып алулар» сүзләреннән соң «, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга ярдәм күрсәтүгә бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән гамәлгә ашырыла торган товарлар, эшләр, хезмәтләр күрсәтү сатып алуларны да кертеп,» сүзләрен өстәргә, «тиешле сайлауларны оештыручы комиссия яисә аның карары нигезендә түбәндәге тиешле» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 13 өлештә «Сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга бәйле товарларны, эшләрне яисә хезмәт күрсәтүләрне сатып алу» сүзләреннән соң «, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга ярдәм күрсәтүгә

бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән гамәлгә ашырыла торган товарлар, эшләр, хезмәтләр күрсәтү сатып алуны да кертеп,» сүзләрен өстәргә;

г) 14 өлештә «Сайлау кампаниясе уздыру чорында сайлау комиссияләренә тиешле дәрәҗәдәге сайлаулар әзерләүгә һәм үткәрүгә бүлеп бирелгән һәм агымдагы финанс елы ахырына Россия Федерациясе Үзәк банкы учреждениеләрендә яисә «Россия Саклык банкы» гавами акционер җәмгыяте филиалларында ачылган счетларда булган Татарстан Республикасы бюджеты, җирле бюджет акчалары» сүзләрен «Агымдагы финанс елы ахырына Россия Федерациясе Үзәк банкы учреждениеләрендә яисә «Россия Саклык банкы» гавами акционер җәмгыяте филиалларында ачылган счетларда саклана торган сайлау кампаниясе уздыру чорында сайлау комиссияләренә тиешле дәрәҗәдәге сайлаулар әзерләүгә һәм үткәрүгә бүлеп бирелгән Татарстан Республикасы бюджеты, җирле бюджет акчалары, сайлау комиссияләренә федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм уздыруга ярдәм күрсәтүгә бүлеп бирелгән Татарстан Республикасы бюджеты акчалары» сүзләренә алмаштырырга;

11) 67 статьяның 3 өлешендә «теләсә кайсы вакытта туктатырга мөмкин» сүзләрен «билгеләнгән тәртиптә теләсә кайсы вакытта туктатырга мөмкин» сүзләренә алмаштырырга;

12) 79 статьяда:

а) 6^1 өлешнең алтынчы абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дөреслегенә инанырга» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 7 өлештә «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары, башкарылган санауның дөреслеген тикшереп, шуңа ышанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

13) 80 статьяда:

а) 11 өлештә «сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия беркетмә төзегән әгъзаларының,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 13 өлештә «үзенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 14 өлештә «тиешле комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 15 өлештә «үзенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

14) 83 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Тиешле дәрәҗәдәге сайлауларны үткәргәндә, шул исәптән сайлаучыларны теркәгәндә (исәпкә алганда), сайлаучылар исемлекләрен төзегәндә, сайлаучылар тавышларын санаганда, тавыш бирү йомгакларын ясаганда һәм сайлауларның нәтиҗәләрен билгеләгәндә закон нигезендә «Сайлаулар» ДАС (аның кайбер техник чаралары) файдаланылганда, тиешле сайлау комиссиясе «Сайлаулар» ДАСтан (аның кайбер техник чараларыннан) файдалануны тикшереп тору өчен «Россия

Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда каралган тәртиптә төркем төзи. Комиссиянең барлык әгъзалары, күзәтүчеләр тавыш бирү йомгакларын ясауга, сайлауларның нәтиҗәләрен билгеләүгә бәйле рәвештә «Сайлаулар» ДАСка кертелә һәм аннан алына торган теләсә кайсы мәгълүмат белән танышырга хокуклы.»;

15) 91 статьяның 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) сәяси партияләрнең ышанычлы затларын һәм вәкаләтле вәкилләрен, шул исәптән сәяси партияләрнең финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләрен терки, аларга билгеләнгән рәвештәге таныклыклар тапшыра;»;

16) 104 статьяның 2 өлешендә «тавыш бирү көненә билгеләнә алмаса» сүзләрен «якындагы тавыш бирү көненә билгеләнә алмаса» сүзләренә алмаштырырга, «бермандатлы сайлау округы буенча сайланган депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырылырга тиеш» сүзләрен «әлеге Кодексның 6 статьясындагы 2 өлешендә каралган киләсе тавыш бирү көненә йә, әлеге Кодексның 6 статьясындагы 4 – 7 өлешләрендә каралган нигезләмәләрне исәпкә алып, күрсәтелгән тавыш бирү көненә кадәр башка көнгә билгеләнә» сүзләренә алмаштырырга;

17) 108 статьяның 1 өлешендәге 17 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«17) сайлау берләшмәләренең ышанычлы затларын һәм вәкаләтле вәкилләрен, шул исәптән сайлау берләшмәләренең финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләрен терки, аларга билгеләнгән рәвештәге таныклыклар тапшыра;»;

18) 123 статьяның 2 өлешендә «тавыш бирү көненә билгеләнә алмаса» сүзләрен «якындагы тавыш бирү көненә билгеләнә алмаса» сүзләренә алмаштырырга, «бермандатлы сайлау округы буенча сайланган депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән бер елдан да соңга калмыйча уздырылырга тиеш» сүзләрен «әлеге Кодексның 6 статьясындагы 2 өлешендә каралган киләсе тавыш бирү көненә йә, әлеге Кодексның 6 статьясындагы 4 – 7 өлешләрендә каралган нигезләмәләрне исәпкә алып, күрсәтелгән тавыш бирү көненә кадәр башка көнгә билгеләнә» сүзләренә алмаштырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2003, № 8; 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93

(I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 73 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 15[1] статьяда:

а) 4 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Федераль закон нигезендә, «Хәрби хәл турында» 2002 елның 30 гыйнварындагы 1-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон белән хәрби хәл кертелгәндә, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы референдумга чыгарыла торган мәсьәләнең әлеге Законның 9 статьясы таләпләренә туры килүен таныган көннән алып биш көн эчендә Татарстан Республикасы Рәисе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә референдум билгеләү хакында тәкъдим җибәрергә хокуклы.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 4[1] пункт өстәргә:

«4[1]. Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 4 пунктында каралган референдум билгеләнгәннән соң Татарстан Республикасы территориясендә, Татарстан Республикасы территориясенең бер өлешендә хәрби хәл кертелгән очракта, Татарстан Республикасы Рәисе хәрби хәл кертелгән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә референдум уздыру турында тәкъдим җибәрергә хокуклы.»;

в) 5 пунктта «әлеге статьяның 4 пунктында каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «әлеге статьяның 4 яисә 4[1] пунктларында каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча,» сүзләренә алмаштырырга;

г) 6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 5 пунктында каралган консультацияләр нәтиҗәсе буенча Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе референдум билгеләү турында яисә Татарстан Республикасы Рәисенең аны билгеләү хакында тәкъдимен кире кагу турында карар кабул итә, ә әлеге статьяның 4[1] пунктында каралган очракта хәрби хәл кертелгән Татарстан Республикасы территориясендә, Татарстан Республикасы территориясенең бер өлешендә референдум уздыру хакында йә референдум уздыруның мөмкин булмавы турында кичекмәстән карар кабул итә.»;

д) 7 пунктта «, әлеге статьяның 6 пунктында билгеләнгән срокларны истә тотып,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 8 пунктта «үткәрү турындагы» сүзләрен «билгеләү (үткәрү) турындагы» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 9 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9. Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 7 пункты нигезендә референдум билгеләнгәннән соң йә әлеге статьяның 4[1] пункты нигезендә аны уздыру турында карар кабул ителгәннән соң референдумны әзерләү һәм уздыру гражданнарның гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырса, референдум Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе карары белән кичектерелә, ул бу хакта кичекмәстән Россия Федерациясе Президентына хәбәр итә.»;

з) 10 пунктта «кичектереп тору» сүзләреннән соң «(туктатып тору)» сүзләрен өстәргә, «4 – 7 пунктларында» сүзләрен «4^1 – 7 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

2) 21 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«21 статья. **Референдум комиссиясен тарату**

Референдум комиссиясе Федераль законның 31 статьясында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә таратылырга мөмкин.»;

3) 22 статьяга түбәндәге эчтәлекле 15 пункт өстәргә:

«15. Хәрби частьларда төзелгән референдум участокларындагы тавыш бирү урыннарында фотога һәм (яисә) видеога төшерү бары тик әлеге статьяның 11^2 пункты нигезендә аккредитация узган массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре тарафыннан һәм тиешле хәрби часть командиры белән килештереп кенә рөхсәт ителә.»;

4) 58 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Референдум уздырганда, шул исәптән референдумда катнашучыларны теркәгәндә (исәпкә алганда), референдумда катнашучылар исемлекләрен төзегәндә, референдумда катнашучылар тавышларын санаганда, тавыш бирү йомгакларын ясаганда һәм референдум нәтиҗәләрен билгеләгәндә закон нигезендә «Сайлаулар» ДАС (аның кайбер техник чаралары) файдаланылганда, тиешле референдум комиссиясе «Сайлаулар» ДАСтан (аның кайбер техник чараларыннан) файдалануны тикшереп тору өчен Федераль законда каралган тәртиптә төркем төзи. Референдум комиссиясенең барлык әгъзалары, күзәтүчеләр тавыш бирү йомгакларын ясауга, референдум нәтиҗәләрен билгеләүгә бәйле рәвештә «Сайлаулар» ДАСка кертелә һәм аннан алына торган теләсә кайсы мәгълүмат белән танышырга хокуклы.».

3 статья

«Җирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2004, № 3 (II өлеш); 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 5 (II өлеш); 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8, № 12; 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 73 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 18^1 статьяда:

а) 4 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, «Хәрби хәл турында» 2002 елның 30 гыйнварындагы 1-ФКЗ номерлы

Федераль конституциячел закон белән хәрби хәл кертелгәндә, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы референдумга чыгарыла торган мәсьәләнең әлеге Законның 10 статьясы таләпләренә туры килүен таныган көннән алып биш көн эчендә Татарстан Республикасы Рәисе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә референдум билгеләү хакында тәкъдим җибәрергә хокуклы.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 4^1 пункт өстәргә:

«4^1. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 4 пунктында каралган референдум билгеләнгәннән соң Татарстан Республикасы территориясендә, Татарстан Республикасы территориясенең бер өлешендә хәрби хәл кертелгән очракта, хәрби хәл кертелгән территория шушы референдум округына керә торган булса, Татарстан Республикасы Рәисе хәрби хәл кертелгән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә референдум уздыру хакында тәкъдим җибәрергә хокуклы.»;

в) 5 пунктта «әлеге статьяның 4 пунктында каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча» сүзләрен «әлеге статьяның 4 яисә 4^1 пунктында каралган тәкъдим кергән көннән алып биш көн эчендә, әмма тавыш бирү көненә кадәрге көннән дә соңга калмыйча,» сүзләренә алмаштырырга;

г) 6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 5 пунктында каралган консультацияләр нәтиҗәсе буенча Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе референдум билгеләү хакында яисә Татарстан Республикасы Рәисенең аны билгеләү турында тәкъдимен кире кагу хакында карар кабул итә, ә әлеге статьяның 4^1 пунктында каралган очракта хәрби хәл кертелгән территориядә референдум уздыру турында йә референдум уздыруның мөмкин булмавы хакында кичекмәстән карар кабул итә.»;

д) 7 пунктта «, әлеге статьяның 6 пунктында билгеләнгән срокларны истә тотып,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 8 пунктта «үткәрү турындагы» сүзләрен «билгеләү (үткәрү) турындагы» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 9 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9. «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, әлеге статьяның 7 пункты нигезендә референдум билгеләнгәннән соң йә әлеге статьяның 4^1 пункты нигезендә аны уздыру хакында карар кабул ителгәннән соң референдумны әзерләү һәм уздыру гражданнарның гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырса, референдум Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе карары белән кичектерелә, ул бу хакта кичекмәстән Россия Федерациясе Президентына хәбәр итә.»;

з) 10 пунктта «кичектереп тору» сүзләреннән соң «(туктатып тору)» сүзләрен өстәргә, «4 – 7 пунктларында» сүзләрен «4^1 – 7 пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

2) 24 статьяга түбәндәге эчтәлекле 15 пункт өстәргә:

«15. Хәрби частьларда төзелгән референдум участокларындагы тавыш бирү урыннарында фотога һәм (яисә) видеога төшерү бары тик әлеге статьяның 11^2 пункты нигезендә аккредитация узган массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре тарафыннан һәм тиешле хәрби часть командиры белән килештереп кенә рөхсәт ителә.».

4 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2024 ел, 01 март
№ 10-ТРЗ